

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opravništvo**, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Volilni shod v Postojni.

Lepo število najodličnejših rodoljubov, bilo jih je nad sto, mej njimi mnogo duhovnikov, zbralo se je v nedeljo 8. junija ob 6. uri zvečer na vrtu g. Vičiča v Postojni k volilnemu shodu, da odločijo kandidaturu za državni zbor v notranjskih občinah. Bili so zastopani okraji: Postojna, Ilirska Bistrica, Ipava, Senožeče, Lož, in jeden del logaškega okraja, Cerknica in Rakek. Po nasvetu g. Fr. Hrena je bil za prvosednika izbran g. dr. Vošnjak, kateri je bil prišel kot delegat centralnega volilnega odbora iz Ljubljane. Za podpredsednika je bil izbran g. Jeršan iz Unca. G. dr. Vošnjak izreče, da sicer prihaja od strani centralnega odbora, a ne da bi priporočal katerega kandidata, ampak samo da poizvé mnenje in želje volilcev in kandidata, katerega si hočejo volilci sami za poslauca izbrati.

Prvi poprime besedo g. Adolf Obreza. Od mnogih veljavnih mož celega Notranjskega pozvan, da bi prevzel poslanstvo za državni zbor, pripravljen je to storiti, dejal je, ako mu volilci naklonijo to čast; on ne more obetati, da jim bo prinesel iz državnega zbora zlate gradove, ne obeta novih železnic niti pomanjšanja davkov, samo to jim more zagotavljati iz celega srca svojega, da bode kakor doslej svoje moči rad žrtvoval blagru domovine in naroda, katerega, kakor mu mora vsakdo spričati, je bil vselej zvest sin. Obljubi, da bode v državnem zboru na strani stal slovenskim poslancem in z njimi vred boril se za pravico slovenskega naroda.

Ta izjava gospod Obreze je bila z veliko pohvalo in navdušenjem sprejeta. Gospod Zelen iz Senožeč potem razklada lastnosti, katere on zahteva od državnega poslanca. Gospod Hren priporoča kandidaturu gospoda

Obreze, kateri je, kakor gospod Zelen zahteva, Avstrijec, Slovenec in katoličan. Tudi gospod Grbic iz Cerknice se izreka z gorkimi besedami za gospoda Obrezo. G. R. Dolenc želi, naj se vpraša, ali se kdo drugi za kandidata hoče oglašiti.

Na vprašanje gospod predsednikovo poprime besedo gospod Hinko Kavčič iz Razdrtega in priporoča za kandidata tamošnjega domačina, gospoda dr. Dolenca, sodnijskega adjunkta v Ljubljani, kateri se je vselej izskazal kot poštenega in značajnega narodnjaka ter uže veliko storil v probujenje narodne zavesti na Notranjskem. Njegov uradniški stan nas ne sme ovirati, ker bi to malo hvaležnosti kazalo proti onim uradnikom, ki so kljubu dozdanjemu pritisku zvesti ostali narodnej stvari. Gospod Grbic ugovarja, da nikdo nema nič zoper uradnike, in rad pripozna, da je tudi gospod dr. Dolenc naroden mož, a če sta na izbor dva narodnjaka, moramo vendar ónemu prednost dajati, kateri je uže delal na javnem polji kot narodni deželni poslanec in tudi pri zadnej volitvi bil kandidiran od narodne strani za poslauca.

Gospod Resnik, kaplan v Postojni, in gospod Skvarča, kaplan iz Slavine, poudarjata konservativno stališče in želita, da kandidat obljubi, da stopi v Hohenwartov klub in naj ne podpira tacihi postav, ki žalijo cerkvene pravice.

Gospod Obreza obeta, da bode, kar se pa uže samo ob sebi razume, stopil v Hohenwartov klub, če slovenski poslanci ne bodo imeli svojega lastnega kluba v državnem zboru, in da hoče pri vseh vprašanjih glasovati, kakor bode odločila kljubova večina.

Gospod prvosednik misli, da bi se zdaj glasovalo o kandidaturah. Gospod R. Dolenc želi, da glasujó samo tisti volilci, ki bodo

volili v Postojni, ker imajo volilci logatskega volilnega okraja uže itak svoj volilni shod v četrtek v Logatcu. G. Žnidaršič iz Bistrice meni, da imajo pravico glasovati vsi navzočni, ker je na razposlanih vabilih rečeno, da naj volilci pridejo ali v Postojno ali v Logatec, kakor jim bolje kaže. Gospod R. Dolenc se pritožuje, da so vabila pristransko razposiljala se in da mnogo veljavnih mož nij dobilo vabila k shodu. G. Ličan iz Ilirske Bistrice temu ugovarja in dostavi, da je shod bil po časnikih javno razglašen in da je lahko vsak volilec prišel k shodu, ako tudi nij dobil še posebnega vabila.

Na željo g. R. Dolenca odloži g. prvosednik zborovanje za jeden četrť ure, da se volilci mej soboj porazumejo. Ko se zborovanje zopet prične, dá prvosednik najprej na glasovanje kandidaturu g. Obreze, katerej velika večina pritrdi. Manjšina glasuje za kandidaturu g. dr. Dolenca.

G. prvosednik razglašá tedaj g. Obrezo za narodnega kandidata, in prosi óne gospode volilce, kateri s to kandidaturu niso popolnem zadovoljni, naj se z ozirom na nam neobhodno potrebno narodno disciplino udadé sklepu večine.

G. Hinko Kavčič vstane in izreče potem v imenu manjšine, da je vsem zbranim pred vsem mar za narodno čast, da bode tedaj tudi manjšina pri volitvi državnega poslanca glasovala za g. Obrezo.

Te besede so bile z gromovitimi živoklici sprejete in so Notranjci pri tej prilici pokazali zopet, da jim vsem živo rodoljubje v srcih klije, in da kadar gré za slavo našega naroda so vsi ne gléde na osebnosti složni in jedini.

Potem še g. dr. Vošnjak kot deželni poslanec tega okraja poroča o svojem delovanji in o zdanjej političnej situaciji. Zbrani volilci

Listek.

Kosmas Makabejec.

X.

O vakancáh iz sedme v osmo šolo je imel Kosmas dosti opravka. Prvič je imela biti firma pri domačej fari. Ko bi imel varaždinski oktet pri rokah, lahko bi mu bilo, ali Slomšek mora imeti serenado in lepo, to stoji, zakaj bi pa imela šmarska fara tenorista in basista, št. Jurska II. tenor, a Ponikva tudi tenorista (živio dr. Koceli!) prvi bas je bil pa v sosednej vasi doma.

Dva tenorja morata biti, je rekel sam pri sebi Kosmas, ker je znal iz izkustva, da je treba tenorista, če je sam, prav ponižno prositi, da še zapoje eno. — Šel je tedaj v št. Jurje, odtod na Ponikvo, za tim mimo sv. Vida, kjer je še tudi enega našel, v Šmarje,

pa si je skupil pevcev, kateri so častno izvršili nalogo pri Slomškovej serenadi, katera je prišla tudi v „Novice“.

Kadar se snidejo taki mladeniči, ki znajo peti, se ne ločijo radi; tako je tudi tukaj bilo. Šli so vsi v Rogatec in tam so, popevaje slovenski marš, unišili črez tržka vrata, nad katerimi je stalo zapisano: „Landesfürstlicher Markt Rohitsch“, pa so se postavili v sredini trga in še zapeli dve. To se vé, da je kar hipoma bil ves Rogatec na nogah, ker Rogatčani še nijso slišali nikdar nič o kakšnem kvartetu. Pri Brezinšku je bila potem beseda in ples do jutra.

Iz Rogatca je vodil Kosmas bando k župniku Antonu Wolfu v št. Peter, in tam so kar dva dni ostali vsi, bilo se jih je uže nabralo 13, mej temi je bil tudi neki nemšk bogoslovec iz Gradca, kateri se je bil pridružil v Rogatcu. Tega nij kaj prijazno gledal Kosmas,

ker mu je zmešal slovensko konverzácijo. — Od sv. Petra so šli pevci v Šmarje, kjer je bilo prvičenje na gori pri sv. Roku, no Kosmas si je bil šel po druge hlače domov, ker se je bil zadel na neki kolec, a s predrtimi hlačami nij hotel hoditi po svetu. Ko je prišel sledeči dan Kosmas v Šmarje, je zvedel, da so se njegovi drugi dobro držali in da so s petjem delali furore, kakor se je reklo tam v Šmarji, no, nij jih našel, čeravno jih je iskal po vseh oštarijah od Jagodiča in Skaze do „Korauntače“, ampak bili so odišli in corpore k sv. Roku. Mej potom ure daleč, je zvedel Kosmas, da so štavnjej. Slovenec! pa da je enemu „gocasi, uboštvu in še tega, poleg študentov, hčugodnih razmerah tešilo — nekim kramarski — še tega ti nekdo, ki zmi-Kosmas precej vera in npravnost sti v nevarnose Gračanu pšči v tvojem sladkem materinem „Kaj s jo uža stara pesen, Slovencem se zu godi, ki živé v διασπορα; toda

mu izrekó svoje zaupanje. S tem je bil zbor sklenen, volilci pak so še pozno v noč skupaj ostali, ter se veselili lepo ubranega petja narodnih pevcev postojnskih.

Volitve v državni zbor.

Shod kranjskih nemškutarjev v Ljubljani. O tem se nam piše: Zdaj tedaj vemo, koliko je na Kranjskem tistih nemškutarjskih zagrizencev, kateri so toliko let vpili po svetu: Kapital in inteligencija na Kranjskem sta nemška! Sklicali so agitatorji Schreyi, Dežmani in Kalteneggerji svoje verne iz vse dežele k shodu v Ljubljano in ko so se opoludne zbrali v kazini, žalostni so gledali drug drugega, šteli so svoje glave in svojih dragih, in, o joi! nij jih bilo več, ko celih — petin dvajset, ominozno število! Tako so bili frapirani in potrti, da zborovanja še začeti nijso hoteli, ampak dali so si hitro kosilo prinesiti in vina in piva, ker je baje človek bolj korajžen s polnim kot s praznim želodcem. In ko so juho pojedli in popili vsak po vrček piva, začeli so razmišljovati kaj zdaj. In stari renegat Dežman pravi: „Wir sind prrrraktische Krrrainer, oponirati vladi, podpisati program 112 smo sicer mislili, ali je nepraktično, ostanimo še dalje, kar smo zmirrom bili, mame!uki, ker, žalostno ali resnično je, kar pravi ta prokleti „Slovenski Narod“, brez vlade smo mi to, kar je nula brez enojke.“ In „dobro“ so prikimali vsi. Tisti „112“ so naše misli, kar se tiče nemštva, ali oni so opozicionarci, tedaj jih zdaj radi-neradi desavuirajmo in se zavezemo za program onih „24“ Süssovcev, kolikor jih je bilo, ki so se izrekli za okupacijo, ker je vendar le „opozicija proti vladi“ nevarna stvar, zlasti za tako zlomljivo in krhko stvar, kakor je naša nemškutarija. Temu sta prikimala tudi navzočna uradnika: Kravs iz Loke, ki bi rad kandidat bil, pa g. Klauser iz Kamnika, ki bi tudi prevzel kandidaturo, ko bi kdo zanj maral. — Glavni nemški agitator g. Kaltenegger je bil pa izredno zamišljen.

In potem, jedli so uže meso, ugibali so, koga bi vendar kandidirali. Dežman, stari vodja renegatski, hajd prvi v boj! Tako so mu klicali. „Jaz ne“, elegično odgovarja, „jaz sem truden in ne prevzamem nobene kandidature več.“ Tedaj dr. Schaffer za Ljubljano! Naj bo, „žrtvovati“ se hočem še enkrat! In imeli so vendar vsaj kandidata za Ljubljano.

Za dolenjska mesta so prosili in hudo

moledovali krškega Hotschevarja, pa mož se je pridušil, zarotil in zaklél, da nobene kandidature ne bode več prevzel. Naj pa bode Chertek, tisti sekcijonschef, ki je uže večeraj pri Slovencih na vrata trkal, da si jim nič programa nij dal in nič obljube, potem pa okolo nas, okolo Dežmana, okolo dr. Schafferja, in celo Schreyja lazil ali „einen Eier-tanz“ plesal s svojim programom. Drugi so pa rekli, naj se še čaka, in naj se prosi g. Lehman, bi li on hotel kandidat biti. Določeno še nij.

Potlej so za gorenjska in notranjska mesta govorili o kandidaturi. Reklo se je nekaj o dr. Steinerji, notarji v Kranji. Dr. Kravs in Klauser sta naredila čudne obraze, ker bi bila sama rada kandidata. Nekateri bi bili tudi zoper dr. Steinerja govorili, ali si nijso upali. Potlej so začeli tiho jamrati o tem, kakó se jim je v Kamniku vse izpridilo.

Dozdani poslanec za mariborsko okolico, glasoviti agitator Konrad Seidl, je, obupavši nad zmago, s pismom do svojih volilcev odrekel se vsakej kandidaturi.

Iz Brežic se nam 8. t. m. telegrafira: Včeraj je bil na volilnem shodu g. Šneideršič jednoglasno postavljen za državnozbornskega kandidata proti Foreggerju za mesta in trge. Njegov program, kakor ga je razvil, je zadovoljil obe stranki.

V Trebnjem je bil včeraj popoldne volilni shod. Izid shoda nam, ko to pišemo, še nij znan, ali kolikor smo slišali, nameravajo postaviti grofa Barbo za kandidata.

Iz Postojne se nam piše, da se je po volilnem shodu nekaj navzočnih narodnih volilcev mestnih iz Postojne in Loža pogovarjalo o kandidaturi za gorenjska in notranjska mesta in trge; sklenilo se je obrniti do centralnega volilnega odbora v Ljubljani, naj on skliče, čem preje, zaupne može iz vseh dotičnih mest in trgov k pogovoru v Ljubljano, da se po skupnem sporazumenjenju postavi tisti kandidat, s katerim bode največ upanja zmagati.

Volilni shod v Mozirju bode v ponedeljek dné 16. t. m. ob 3. uri popoldne v hiši g. Kolenca, ker čitalnica néma dovolj velike dvorane za tako zborovanje.

Volilni odbor v Mozirju.

Iz Trsta se piše v „Sočo“: Za zapadno Istro, katero je dozdej zastopal lahon Polesini, je centralni odbor „Edinosti“ sklenil postaviti novega kandidata. Mnogi so želeli, da bi bil kandidaturo prevzel gospod Gorup, naš slovenski milijonar in znani pošteni slovenski rodoljub. Ž njim bi se bilo dalo tudi skoro gotovo zmagati; toda zvedelo se je, da ta gospod ne prevzame kandidature. Žal nam more biti Slovencem, da se taki inteligentni in skoz in skoz uplivni može odtegujejo tako častnim poslom. Zatorej je bilo treba misliti na drugo sposobno osebo in to smo menda našli v gospodu Klodiču. Ta gospod je obče poznan po Primorskem, posebno pa v Istri, in sklenil je odbor, da ga priporoča kot kandidata za zapadno Istro. Odbor dogovoril se je tudi z gospodom Klodičem in glede na njega izpoved, kako misli on postopati, smemo se nadejati, da je odbor pravo zadel. Gospod Klodič ima uže zasluge za slovenski in hrvatski narod, on si jih more še več zadobiti in postati nam priljubnejša oseba, ako izpolni želje in terjatve narodove, in ako bode tako postopal, kakor nam je obljubil. In v besedo Klodiča imamo zaupanje mi Slovenci, zatorej pa bomo tudi vse strune napeli, da ž njim zmagamo v tako važnem volilnem okraju. Iz tega boste razvideli, da pri nas smo glede kandidatov dosegli popolno jedinstvo, ne bomo imeli nobenih preprirov zaradi oseb kandidatov, in nadejamo se, da se ne bode drznila nobena posamezna oseba kaliti to lepo slovo, katera nam more pomagati k popolnej zmagi. Lepo je videti, kako bratsko in vzajemno tukaj delajo Hrvatje in Slovenci; le tako naprej in kmalu bode pomagano zanemarjenej Istri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. junija.

V *Gradcu* so imeli štajerski „naprednjaki“ v nedeljo svoj volilni shod. Baje, da je bilo 700 vabil razposlanih, pa le pristavšem napredne frakcije, tako da niti Rechbauer in ne Kaiserfeld nijsta bila povabljeni.

Tudi *dolenje Avstrije* so imeli sklicani od dr. Koppa v sv. Hipolitu (St. Pölten) v nedeljo velik volilen shod.

Čeh dr. Edvard Gregr je izdal brošuro, v katerej svojim rojakom svetuje, naj popusté pasivnost in gredo v rajhsrat.

Vnanje države.

V okraju *Novo-pazarskem* delujeta dva arnavtska poglavarja na ukaz porte za

jateljstva s človekom, katerega ne poznate,“ je rekel Kosmas, drugi so mu pritrdili, potem je pa bilo zopet dobro, dokler se nijso razkropili vsak na svoj dom.

Potem se je odpravil Kosmas v Ljubljano; posla nij imel tam nobenega, nego bilo mu je nekako dolgočasno, ker uže davnaj nij videl Ljubljanec. Ker je imel toliko denarja, se je vozil tja in nazaj do št. Jurja, sedaj se je pa hotel malo počiti doma. Uže blizu doma ga je zval neki krčmar ob cesti; tam je pil neki mesar iz Maribora, imenom Čampa, kakor je rekel. Ta mesar je trdil, da je s Kosmasom hodil v šolo v Celji, Kosmas je pa rekel da né, ker on pozna vse svoje sošolce ne samo po imenu, ampak tudi lično. Pa to je vse eno, je rekel mesar, ampak v Maribor se mora Kosmas ž njim voziti, ker se vozi sam, zavoljo krajšega. Kar se tega tiče, je rekel Kosmas, zakaj se ne bi vozil, saj uže precej časa nijsem bil v Mariboru, pa se je

vsedel na voz. Lepo sta se vozila in razgovarjala z mesarjem, v Slov. Bistrici sta obedovala, potem sta se zopet vozila dalje, a na Poljskavi sta se počela kregati, ker je bil ta Tschampa hud nemškutar, kar še Kosmas poprej nij vedel.

Ko sta dospela blizu Račjega, je Kosmasu uže dosti bilo te nemškutarjske vožnje, pa je poprosil svojega kočijaža, naj stane. Potem je izišel z voza, pa je rekel mesarju, naj le vozi dalje, da sam gre nazaj. „Nichts für ungut,“ je rekel mesar, pa je potiral konja, a Kosmas je stal sredi ceste kakor zgubljena ovca. Ko je nekoliko časa svojo situvacijo premišljeval, je odšel na kolodvor v Račji.

Eno uro je tukaj čakal, ker pa le nij bilo nobenega vlaka, si je mislil, zakaj ne bi šel še v Ptuj pogledat, potem pa v Slovenske Gorice, kjer imam dva varaždinska kolega. Precej za tim je korakal Kosmas proti Ptuju in prav po noči, če ne v jutro je prišel tja.

Sledeči dan je odišel dalje; pri sv. Urbanu je našel prvega tovariša „Šnajdera“ katerega je najrajši imel v Varaždinu, potem sta šla ta dva do sv. Bolfenka, kjer je bil drugi Varaždinec doma. Tukaj sta našla vse polno mariborskih dijakov na enem kupu, ker so se bili zbrali zaradi nekega pogreba, ker je bil umrl neki mariborski realec.

Čeravno je Kosmas nepričakovano prišel, so mu vendar ponudili (čast komur čast), da pomaga mrtveca nositi, kar je Kosmas tudi storil v svojej krščanski potrpežljivosti. Po pogrebu so šli vsi dijaki, kar jih je bilo, na Karmine, in ko so se uže bili precej napili in najeli, tako, da bi bili najrajši zapeli eno veselo, je potegnil kmet, ki je vodil veliko besedo pri hiši, iz žepa „roženkranc“ pa je i Kosmas lepo molil, kakor vsi drugi. Nekateri je silil smeh, ko so pričeli moliti, Kosmas je pa tega uže bil navajen, pa si je tudi mislil, ker smo se najeli, moramo še od-

pomirjenje ljudstva in ga pripravljata za vmarširanje avstrijske vojske, ali baje da s slabim vspehom. Agitira se namreč, vrhu vse Andrassyjeve žalostne konvencije, zoper Avstrijo. Zatorej se je bati, da Avstrija Novega pazara ne bode mirno zasesti mogla.

Iz Londona se javlja, da pojde grof **Suvalov**, katerega angleški listi slavé kot prvega evropskega diplomata, 22. t. m. v Peterburg in se na svoje londonsko mesto najbrž ne povrne več.

Angleški konservativci so imeli te dni banket na katerem je prvi lord-admiral Smith tolažil Angličane, da kadar bode vojska s Zuluvi končana, bode afriška provincija tako urejena, da se bode mogla sama braniti zoper barbarske rodove. Glede orientala ne priznava Smith, da je Anglija le nerada priznala vzhodnjem Rumeliji avtonomijo, nego da je britanska vlada le hotela vzdržavati pravico sultanovo zasesti Balkan, ker je Balkanska meja za existenco Turčije potrebna. V interesu Evrope da je, Carigrad ohraniti Turčiji.

Iz **Berlina** se javlja: Vzhodnje-rumelijska deputacija se tu uradno nij sprejela, kakor tudi albanska ne.

Francoski minister notranjih zadev je odstavil necega uradnika, ki je peticijo zoper vlado podpisal v svojej lastnosti kot uradnik. Zbornica je vsled neke interpelacije Cunea to naredbo potrdila.

Iz **južne Afrike** se poroča: Cete-wayo je želel dogovor o miru. Ali ta dogovor nij imel nobenega vspeha, ker so Angleži zahtevali naj se Zuluvi popolnem podvržejo.

Dopisi.

Iz Celja 7. junija. [Izv. dop.] Kakor ste omenili uže dvakrat v „Slov. Nar.“ je za mesta in trge tukaj določen od nasprotne stranke za kandidata v državni zbor dr. Foregger.

Iz gotovih virov pa vemo, da ta kandidat néma toliko šanc, kakor trdé nemški listi posebno pa celjski časopis. Uradniki ga ne volijo — niti eden se ne bo dal zapeljati, iz dveh uzrokov. Prvič je on preveč zagrizena osoba, uradnikom pa je, kakor veste prepevedano, nagibati se preveč na eno ali drugo stran, drugič pa je on znan sovražnik uradnikov, kar je dokazal v državnem zboru.

Uradniki pa na število glasov tukaj močno vplivajo, ker je uže samo v Celji brezštevilno uradov: okrožna sodnija, okrajna sodnija, okrajno glavarstvo, rudarski urad, finančen urad, davkarstvo, gimnazija, — uradniki vseh teh uradov štejejo visoko število glasov — ti so za Foreggerja zgubljeni, naj si se še toliko prizadeva.

služiti to, ter je lepo molil vse do konca, potem je pač silil proč od te hiše, ker se je bal še jednega roženkranca, dobro znajoč, da po prvem pride drugi in potem tretji.

Ko je prišel domov iz Slov. Goric so ga kregali malo, pa so mu povedali, da je bila teta tu iz Zagreba in da ga je hotela soboj na Dunaj. Prvi mah je bil Kosmas precej nevoljen, ker na Dunaj bi bil se ve da rad šel, ali ko je pomislil, da bi ga vtegnila teta pitati po letnej obleki, ker je po največjej vročini nosil črno parado, je izdihnil: „Sam Bog mi je poslal nasproti mesarja, kateri me je odpeljal zastonj do Maribora, ter me rešil sitnostij in laži. — Lagal nij rad Kosmas, ali za ta slučaj si je bil zmislil eno uže v Varaždinu, pa je na vso srečo nij trebal, kakor vidimo.

Dunaj ne bo ušel nikamor, ga še lehko vidim kedaj, si je mislil, pa je bil vesel in čisto zadovoljen, da se je tako lepo izognil

Zatorej mislim, da narodna stranka na vsak način z najboljšo nado smé postaviti kandidata.

Čul sem uže mnogostransko imenovati g. Žnidaršiča.

Pogoji, da bi bil Žnidaršič izvoljen je pa ta, da morajo trgi značajnejše voliti, kakor se je to godilo do zdaj. Ker je v trgih mej davko plačevalci brez vse dvombe več narodnjakov nego nasprotnikov, tedaj je neobhodno potreba, da pridejo volilci v polnem številu potem smo gotovo na dobrem.

Trgi Žalec, Mozirje, Gorenjigrad, Ljubno, Vranjsko, Šmarje, Sevnica, Kozje, Šoštanj so narodni trgi. Če tedaj volilci iz teh trgov pridejo v polnem številu, se število glasov iz trgov Vitanje, Vojnik, Laško, Rogatec in iz mesta Celje, kjer so se nekoliko huje ugnjezdili nasprotniki, ne le paralizirajo, temveč majorizirajo, in naš poslanec je izvoljen.

Te dni bo Foregger tukaj sklical volilen zbor — čujem, da se mu bo uže pri tem zboru oponiralo, to je itako dobro za našo stranko.

O drugih kandidatih, kakor dr. Nekerman, Haas itd. se ne govori; prvi ne bi bil nikdar izvoljen, drugi pa je uradnik in njemu višji gospodar je, kakor veste, Taaffe.

Poziv centralnega volilnega odbora do volilcev v trgih ne bi bil brez vspeha, ker tam so, kakor smo uže večkrat videli, volilci v nekako letargijo zazibani.

Foreggerjeva agitacija se naslanja jedino le na celjsk časnik, kojemu on uvodne članke piše in kateremu dopošilja subvencijske svote. V trgih pa ima le nekoliko prijateljev renegatov, kakor n. pr. v Vitanju Muleja, v Vojniku Kasparija, v Celji Rakuša, v Laškem trgu Amona in druge.

Naj tedaj naši ne poslušajo teh agitatorjev, naj kot državljani vsaj to jedino pravico, ki jim je priznana, volilno pravico na korist tlačnemu narodu izporablajo. Zlaj ko nam je vlada ugodnejša, je čas kovati vroče železo, — kdo zna, kaj še pride. Morda dohajajo težkejši časi, v katerih nam bo značjen poslanec bolje pomagal, nego tujec, ki zoper koristi naroda glasuje.

Iz Spilfelda na slovenskem Štajerskem 5. junija. [Izv. dop.] „Pravico vsak hvali, pa vsak ne hrani.“ Ta slovanska prislovica se človeku uriva nehoté, ako čita nemške liste bodi si liberalne ali konservativne. Stara resnica, rekel bi, aksiom, se ponavlja vedno, da Nemeč ne more zatajiti

nevarnosti, koja mu je pretila zavoljo letne obleke, katere si nij bil kupil.

Sreča je spremljala Kosmasa, to je gotovo, bil je pravi „Hans im Glück“.

Zategadelj je šel k sv. Florjanu na lov, misleč, da ga bo sreča podpirala tudi pri tem poslu. Puške še res nij nikdar videl od blizu, kamo li, da bi bil katero v rokah imel, ali se je ipak prav moško držal, ko je šel nad srnjake v goro. Srnjaka nij prav poznal, ker še nij videl nobenega razen jednega na tabli v prvej latinskej šoli, pa ga je bilo strah, ko je razmišljal eventualni slučaj, kaj bo, če mu pride kateri nasproti. Nij ga videl živega, ampak mrtvega je pač ogledaval od vseh strani potem, ko so ga bili prinesli lovci v župni dvor. Zajec mu je bil sicer priletel jeden nasproti, ko se je vračal z lova, pa kako bi ga bil ustrelil, ker mu je bil mej tem uže ušel!

svoje animozitete do Slovanov. Sicer smo uže vajeni te nemške nenaklonjenosti. Vendar vskipi žolč bralcu čitajočemu list, ki ima na čelu: „diligite veritatem, filiam Dei“. Životarijoči listič izbaja v Gradci, torej v glavnem mestu štajerskih Nemcev in Slovencev. Naravna je torej misel, da se list pravično in pošteno ozira na Slovane vzlasti ker dohaja tudi v nekatere duhovne biše na Slovenskem.

Toda to ne sme biti, — za živo glavo ne. Vsake prilžnosti se nekako hlastno poprime, da nas Slovence brcne. Ko je na Ruskem kuga nastala, je list z nekako radostjo pobiral sve to strašno stvar zadevajoče članke in notice iz znanih „resnicoljubnih“ nemških listov: „N. W. Tgbl.“, „N. Fr. Presse“ i. t. d. iz listov pravim, o katerih sam velikokrat britko jadikuje, da lažejo. Potem se je radoval, da to „perfidno Rusijo“ vendar le nihilisti ugonobé, ker je Turki pri Plevni nijsó zamogli. Kot „interesantno“ novico navede, da na Poljskem še niti poljski pridigovati duhovni ne smejo; enkrat globoko premišljeno Črno goro „raubnest“ imenuje, in v nekej nedavno izišlej številki grenke solze toči, da tudi Grki hočejo ubogo Turčijo še bolj razmesariti; naj pusté kristijane in statu quo i. t. d. Tako piše list z ónim geslom in s katoliško tendencijo!

Toda zakaj se brigamo za ta listič? Zato, ker je organ konservativcev nemških, dakle tudi gradčkega škofa in ob enem duhovni uradni list. V tem najdemo torej ključ do nekaterih drugače nerazumljivih razmer.

Slednjemu je znano, da na meji, ki loči nekdanjo tako zvano mariborsko kresijo od gradčke, stanujejo večjidel Slovenci nekoliko namešani z Nemci. Pred 40 leti se je itak sve slovenski govorilo, in v nekaterih krajih niti besedice nihče nij znal nemški, ko uže zdaj polovica neko čudno sodrgo govori. Kako skrbi za te Slovence nemški gradčki ordinarijat? Poglejmo nastavljen duhovnike, počenši od koroške tija do ogerske meje. V Ivnicí, pri sv. Ožbaldu, v Arnožu, sv. Janezu, v Arsežu, sv. Vidu, Cmureku, Halberajnu so župniki trdi Nemci. In ko bi tudi razen poslov drugih Slovencev ne bilo vendar bi uže radi pravičnosti in zdravega razuma morali na meji slovenske duhovne nastaviti. Nij-li goropadna budalost in zaslepljenost, ako se morajo duhovni rodod Slovenci po gorenjem Štajerju klatiti, ko trdi Nemci na slovenskih tleh tičé? Kaj še le bo v prihodnjosti? Zdaj néma gradčko semenišče niti jednega Slovenca več. Morda pa misli gradčki vladika v dvajsetih ali tridesetih letih sve ponemčiti?

Tej žalostnej eventualiteti se ne smemo čuditi, če pomislimo, da učitelji niti besedice slovenski ne znajo, in ko bi znali v šoli nečejo govoriti, in da se v cerkvi vrši služba božja v Slovincu nerazumljivem jeziku — kakor na Poljskem — kali „Grazer Volksblatt“? Če se hočejo spovedovati, morajo iti v lavantinsko škofijo. Pisalec teh vrstic vé iz lastne skušnjé, da so ubogi posli prišli 4 ure daleč, da zadostijo zapovedi cerkvene. Slovenec! Vse te tare: slabi časi, uboštvo in še tega, kar bi te v teh neugodnih razmerah tešilo — tolaživna beseda — še tega ti nekdo, ki zmirom poudarja: vera in nraavnost sti v nevarnosti, ne privošči v tvojem sladkem materinem glasu. To jo uža stara pesen, Slovincem se povsod taku godi, ki živé v διασπορα; toda

tako uzorne krivičnosti nij nikjer, še celo na Magjarskem ne. Naj mi bode dovoljeno, da to neverjetno trditev drastično dokažem.

Ne davno je bila na štajersko-ogerskeje meji — mej ogerskimi Slovenci — birma. Biškup je došel iz Sambotelja, kamor spadajo svi naši brati na Ogerskem. Vladika je Magjar in ljubi svoj narod in magjarszag nad vse. Končavši birmovanje je sklepni govor imel, ter je na koncu uskliknil s povišanim in prosečim glasom: molite za me in učite se magjarski. Amen. Zares izgleden domoljub! Po dovršenem cerkvenem opravilu se poda vladika z vsem svojim spremstvom v šolo, dá mladež izpraševati in tudi sam izprašuje. Na zidu visi velik zemljevid evropski. Biškup upita nekega fantiča: „kde je Budapešt?“ „Eto“, pokaže učenec. Jolvan! elljen! so z nepopisljivim entuziazmom zaupili vsi Magjari in magjaroni. Po tem kazaje na sever vpraša: „Kaj je to?“ „Rusija“ odgovori fantič. „Bi-li rad bil tam?“ Učenec je v zadregi tu molči; dokler mu na uho ne zašepeče debel „oberstuhlichter“: „Nem, tam je mrzlo“. Jolvan! elljen! se zopet gromovito razlega po dvorani. To je faktum, ki sicer magjarsko oholost kaže, vendar pak svedoči, da se je trudil vladika magjarski vsaj nekatere fraze slovenski naučiti ter si je dal cerkveni govor prevesti na slovensko. V spominu še je starejim duhovnom, da je gradski škof Zaengerle vselej, ko je na vizitacijo prišel v ta del lavantinske škofije ki je prej pripadal sekovskej, celo uro nemški v cerkvi govoril. Komu? No, ljudje so zivali vanj. Modrej glavi jedno oko dosta.

Domače stvari.

— („Laibacher Tagblatt“) prinaša v soboto iz peresa starega renegata Dežmana, tega nekdanjega panslavista, a zdaj nemškega hlapca in izdajnika svojega roda, hud in od jeze penéc članek o našem listu, ker si je upal glavnemu nemškemu agitatorju Kalteneggerji v lice povedati, da Kaltenegger nij za to plačan, da on, tujec, politične združbe dela v kranjskeje deželi. Več o tem jutri, denes prostora némamo.

— (Izlet čitalniškega pevskega zbora ljubljanskega v Borovnico) je izpal sijajno. Pevci odpeljali so se ob 1/2 6. uri proti Vrhniki, in so od tod dalje odrinili proti Borovnici. Počenši od Vrhnike do Borovnice je bilo napravljenih osem slavolokov, izmej katerih moramo omenjati jednega z napisom: „Ne udamo se!“ v razloček onemu gaslu: ne udajmo se. V Bistri so bili pevci prav prijazno sprejeti, od tod pak so odrinili v Borovnico, kjer je bila ob 10. uri péta maša. Po maši so šli pevci v gostilno k Vrbícu kjer je bil skupni obed. Po obedu so sledile razne napitnice in napivali so: prvosednik bralnega društva borovniškega g. Borštnik gg. ljubljanskim narodnim pevcem in narodnemu starosti dr. J. Bleiweisu; gosp. Karel Bleiweis narodnim volilcem; g. Resman buditeljem narodnim; g. Hlavka pravicoljubnosti cesarja našega in potem zopet g. Resman slavjanskeje stvari. Po kosilu v Borovnici so se odpeljali gg. čitalniški pevci v Bistvo, in tam se zabavali do pozne noči, in tudi tukaj se mnogo napivalo in pelo. Gg. čitalniški pevci pod vodstvom svojega čislana g. pevovodje Valente so se i zdaj pokazali izurjene uže stare vojake. Ves izlet je dobro aranžiral g. Erbežnik.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

— (Medardov dan.) V nedeljo je bil sv. Medard. Ker je bilo celi dan lepo vreme, smemo tedaj po starem prorokovanju 40 lepih dni zapored pričakovati?

— (Požar.) Iz Metlike se nam piše 7. junija: Včeraj popoldne pogorela so dvema gospodarjema na Krivoškem vrhu blizu Metlike vsa hišna i gospodarska poslopja. Uzrok požaru se ugiba. Požarna bramba metliška prihitela je na gorišče i vsaj lokalizirala nevarnost, sicer bi bila lahko vsa vas pogorela. Pogoreleca težko da sta zavarovana. —

— (Sleparjenje.) Piše se nam z Dunaja: V vašem listu od petka berem v nekem dopisu, da se Istrijanom ponuja za poslanca nekov dr. Francesco Coglievina, i. r. professore ali' Università di Vienna. Tega imena profesorskega nijsem še nikjer slišal, premda sem uže četrti semester tukaj na univerzi. Da bi se pa bolje prepričal, pregledal sem trikrat zadnji lekcijski plan, pa mej vsemi mnogobrojnimi profesorji in docenti ónega g. Koljevine nij. Od Italijanov imamo tukaj samo prof. A. Mussafia, doma iz Spljeta, ki je krščen jud, sin rabina, in ki hrvatski vsaj tako dobro zna, ko nemški. Ali pa so morebiti óni listi le mistifikacija, ki jih je „Coglievina“ razposlal? Naj naši rodoljubi v Primorji volilce na take manevre irredentarjev opozoré.

Umrli v Ljubljani.

4. junija: Lambert Lukman, trgovec, 81 let v Slonovih ulicah št. 11 vsled splošnega otrpnenja.

5. junija: Franjo Janežič, 38 let star, delavec, v deželnej bolnici, vsled pljučne tuberkuloze. — Jožef Tekavec, sin krojaške vdove, 9 let star, na sv. Petra nasipu št. 61. vsled mrtvice v možjanih. — Ivana Fermentin, hči črvljarja, 4 leta stara, na mestnem trgu št. 9.

6. junija: Ivana Remec, kajzarja hči, 2 l. stara, v predkraj Hauptmanca št. 2, vsled božjasti. — Terezija Ašnoh, dekla, 26 l. st. na tržaškeje cesti št. 20, vsled tuberkuloze. — Marija Pušili, usmiljena sestra, 28 l. st. na dunajski cesti št. 20, vsled tuberkuloze. — Julija Jankovič, šivilja, 21 l. stara v sv. Florjana ulicah št. 20 vsled tuberkuloze.

Loterijne srečke.

Na Dunaji 7. junija: 53. 9. 62. 37. 24.

V Gradci 7. junija: 65. 37. 11. 44. 38.

Dunajska borza 9. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67	gld.	90	k.
Enotni drž. dolg v srebru	69	„	80	„
Zlata renta	79	„	60	„
1860 drž. posojilo	126	„	50	„
Akoje narodne banke	835	„	—	„
Kreditne akcije	269	„	40	„
London	115	„	90	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	24	„
C. kr. cekini	5	„	50	„
Državne marke	56	„	90	„

Vsak dan sveži

prima-eksportni droži

iz tovarniške rafinerije za spiritne droži v Marofu na Hrvatskem.

Zalógo ima Anton Butscher, trgovina se specerijskim blagom v Ljubljani, v Florjanovih ulicah št. 7 nova. (278—1)

Fuscl.
8. junija:
Pri Slonu: Negro iz Dunaja.
Deutsch iz Gradca. — Betelheim iz Dunaja. — Joisch iz Gradca.
Pri Maliku: Schachert iz Dunaja.
Supanič iz Trsta.
Pri bavarskem dvornu: Spazapan iz Koevja. — Rosi iz Trbežja.
Pri avstrijskem cesarju: Leser iz Maribica.

Čast mi je p. n. občinstvu ljubljanskemu naznanjati uljudno, da sem odprl v

slonovih ulicah št. 52,
špecerijsko, materijalno in trgovino z barvami.

S tem, da priporočam svojo novo zalógo za dobrovoljno obiskavanje, zagotavljam gotovo in ob jednem točno postrežbo.
V Ljubljani, 30. maja 1879. Spoštovanjem

(279) C. Oto Bayr.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Razglas.

Izpolnjevaje ukaz c. k. deželnega predsedništva dné 24. maja t. l. št. 1008 in opiraje se na § 25 volilnega reda za državni zbor se splošno razglasi, da bode zapisnik volilcev za volitev enega državnega poslanca, katerega voli glavno mesto ljubljansko 30. junija t. l. od 3. do vstevši 11. junija 1879 v magistratnem ekspeditu v splošni pregled razpoložen.

Reklamacije zoper ta zapisnik, bodi si da je kateri za volitev neopravičeni vpisan, ali kateri opravičeni izpuščen, so najdalje do določenega zadnjega dné dovoljene, ker se na pozneje predloženo ne bo oziralo.

Volilne izkaznice se bodo volilcem o pravem času poslale; če bi se pa to iz katerega koli uzroka ne zgodilo, naj volilci najdalje 24 ur pred dnevom volitve, t. j. 29. junija t. l. k podpisnemu uradu osobno po nje pridejo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

1. junija 1879.

Župan: Laschan.

Zahvala.

Za nebrojne dokaze globokega sočutja mej boleznijo našega nepozabljenege družbinskega očeta, gospoda

Lambert Karel Luckmana,

za mnoga izgledna znamenja žalosti, ter izredno mnogobrojno častno udeležitev pri pogrebu ne moremo se osobito zahvaljevati prečestitim uradom, zastopništvom, društvom, zavodom, sorodnikom, prijateljem in znancem, prečestitej duhovščini, ter prvemu kranjskemu pogrebemu zavodu gospoda Doberleta za častno ureditev, ter prosimo za to, da se našo najiskrenejšo zahvalo tem potom blagovoljno sprejme. (277)

V Ljubljani, 9. junija 1879.

Žalujoči udje družbine Luckmanove.

Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, laka in firneža, (257—6)

v Ljubljani,

na Marijnem trgu, poleg frančiškanskega mostú.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(195—262)